

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

HOTĂRÂREA NR. 335
Din 19.10.2006

Colegiul Director

1. ASZTALOS CSABA FERENC Președinte
2. GERGELY DEZIDERIU -Membru
3. IONIȚĂ GHEORGHE - Membru
4. MACOVEANU CORINA NICOLETA -Membru
5. PANFILE ANAMARIA - Membru
6. TRUINEA PAULA ROXANA - Membru
7. VASILE ANA MONICA - Membru

Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, întrunit în data de 19.10.2006, a dezbătut petiția înregistrată cu nr. 3554 din 18.07.2006 formulată de domiciliat în , str. nr., scara , apt., petiție constituită în dosarul cu nr. 278/2006.

Prin sesizare se supun atenției Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării prevederile art.8 al legii nr.189/2000 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la martie 1945 din motive etnice.

În fapt, astfel cum este formulată petiția, petentul cetățean român, de etnie evreu primea de la Casa Județeană de Pensii Suceava o indemnizație lunară pentru persecuțiile etnice și rasiale suferite în perioada holocaustului. Ulterior, prin Decizia nr.32 din 5 octombrie

2005, Casa de Pensii Suceava a anulat indemnizația în baza art.8 din Legea nr.189/2000 pe motiv că în tinerețe, petentul a fost ofițer MAI (securitate) până în anul 1960 când regimul comunist a dat afară din armată toți evreii pentru simplul motiv al apartenenței etnice.

În continuare se precizează că art.8 al Legii nr. 189/2000 operează o discriminare între două categorii de cetățeni, chiar în interiorul textului de lege. Astfel, prima parte a art.8 exclude de la beneficiile legii „persoanele condamnate pentru infracțiuni contra păcii și omenirii care au desfășurat o activitate fascistă în cadrul unei organizații sau mișcări de acest fel. Altfel spus, pentru a fi exclus de la beneficiile legii, respectivele persoane trebuie să fie concomitent în situația de a fi săvârșit infracțiuni contra păcii și omenirii în cadrul unei mișcări fasciste; să fi fost judecate pentru infracțiuni și să fi suferit o condamnare definitivă pentru respectivele infracțiuni. Pentru aceste persoane, vinovăția trebuie dovedită, circumscrisă unui text de lege incriminatoriu, iar cel mai important, această vinovăție trebuie să fie baza unei condamnări definitive pentru respectivele infracțiuni.

În opinia petentului, obiectul de neconstituționalitate îl constituie cea de a doua parte a art.8 din Legea nr.189/2000 care stipulează „...prevederile prezentei ordonanțe nu se aplică...și celor care în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989 au făcut parte din aparatul de represiune securitate, miliție și din instanțele militare care au instrumentat și au judecat procese politice ale opozanților regimului comunist”. În acest caz, în locul legării persoanei de o faptă determinată, care să fi fost incriminată de legea penală, persoanele vizate de acesta teză sunt incluse global, fără condiția existenței, dovedirii sau condamnării în urma unui proces organizat în condițiile de legalitate și respectarea garanțiilor procesuale, a vreunei fapte, abuz, tortură, etc.

Acest text de lege, reprezintă o reglementare diferită prin operare cu criterii diferite și contrarii a unor categorii de persoane” prima este o categorie de persoane care prin faptele dovedite, judecate și condamnate se descalifică de a mai primi vreun beneficiu din partea legii reparatorii; a doua categorie de persoane este culpabilizată colectiv, fără dovedirea vinovăției care să fi fost constatată în condițiile unui proces echitabil cu respectarea garanțiilor procesuale. În aceste condiții raportat la prima categorie de persoane a căror excludere de la beneficiile legii este clară și rezonabilă, cea de a doua este constituită în mod discriminatoriu prin simpla apartenență la o categorie profesională. Culpabilizarea colectivă este una din formele discriminării.

Potentul precizează că la sesizarea sa, Curtea de Apel Suceava a invocat din oficiu excepția de neconstituționalitate a art.8 din legea nr.189/2000 înaintând dosarul la Curtea Constituțională care prin Decizia nr.341 din 18.04.2006 a respins excepția.

În acest sens, se consideră că au fost încălcate dispoziții normative de către Curtea de Apel Suceava și Curtea Constituțională, în

speță art.16, alin.1 și 2, art.23, alin.12, art.24, alin.1, art.52, alin.1 din Constituția României; art.4, art.7, art.14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Protocolul 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului precum și Ordonanța de Guvern nr.137/2000.

Urmare petiției, Colegiul Director prin adresa nr. 4067 din 10.08.2006 a solicitat punctul de vedere al Casei Județene de Pensii Suceava cu privire la sesizarea petentului precum și considerentele care au stat la baza emiterii Deciziei nr.32 din 05.10.2005.

Prin adresa înregistrată cu nr.4714 din 11.09.2006 Casa Județeană de Pensii Suceava a răspuns solicitării Colegiului Director precizând că petentul a solicitat în 1999 stabilirea calității de persecutat etnic potrivit Decretului Lege nr.118/1990 modificat prin Legea nr.57/1997 deoarece a suferit persecuții etnice și a fost obligat la muncă forțată. Comisia pentru stabilirea drepturilor potrivit Decretului Lege nr.118/1990 din cadrul D.G.S.M. Suceava a stabilit că acesta este beneficiar al prevederilor Decretului Lege menționat, pentru perioada 01.07.1941 – 10.04.1944 și s-a emis Decizia nr.208 din 29.11.1999, plata drepturilor începând cu data de 01.10.1999.

În data de 09.05.2005, Casa Județeană de Pensii Suceava a fost sesizată cu adresa nr.47237 din 09.05.2005 de Asociația Foștilor Deținuți Politici din România-Filiala Suceava prin care s-a adus la cunoștință faptul că dl. beneficiază ilegal de drepturile prevăzute de Decretul Lege nr.118 / 1990 deoarece acesta face o biectul prevederilor art. 8 din Legea nr. 189 / 2000. În susținerea celor sesizate, Asociația a depus declarații pe proprie răspundere ale domnilor , și iar domnul a depus o declarație notarială prin care declară că a fost anchetat de petent în 1958, dată la care petentul era ofițer de securitate și anchetator șef politic. Urmare acestei sesizări Casa Județeană de Pensii a transmis petentului o adresă prin care se solicită să declare pe propria răspundere că în perioada 06.03. 1 945-22.12.1989 nu a făcut parte din aparatul de represiune, securitate, miliție și din instanțele militare care au instrumentat și judecat procese politice ale opozanților partidului comunist, în sensul prevederilor art.8 din Legea nr.189 /2000.

Casa Județeană de Pensii a solicitat Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității informații cu privire la petent însă acesta a comunicat faptul că potrivit legii nr.187 / 1999 privind accesul la dosarul propriu și deconspirarea Securității ca poliție politică, în sfera de competență a CNSAS intră doar verificarea activităților de poliție politică desfășurată de agenți sau colaboratori ai fostelor organe de securitate.

Având în vedere că până la data de 05.10.2005, petentul nu a prezentat declarația notarială solicitată de Casa Județeană de Pensii, Comisia de aplicare a prevederilor legii nr.189/2000 în temeiul art.10

din legea nr.189/2000 a emis Decizia nr.32 din 05.10.2005 prin care a revizuit Decizia nr.208/29.11.1999, în sensul anulării celei din urmă, motivat de faptul că petentul face obiectul prevederilor art.8 din Legea nr.189/2000.

Împotriva Deciziei nr.32 din 05.10.2005 petentul a formulat contestație la Curtea de Apel Suceva solicitând anularea deciziei. Prin sentința nr.132 din 24 mai 2006 s-a respins ca nefondată acțiunea în contencios administrativ a petentului și acesta a formulat recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție, urmând să se pronunțe asupra legalității emiterii Deciziei nr.32.

În drept, Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, prevede în art. 2, alin. (1) „(...) prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul public, economic, social, cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice; (2) Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare”

Reținând definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 și alin.2 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în

domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Față de actele și faptele care fac obiectul petiției, Colegiul Director ia act de Decizia nr.341 din 18 aprilie 2006 pronunțată de Curtea Constituțională cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.8 din Ordonanța Guvernului nr.105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice.

Colegiul Director constată că prin Decizia nr.341 Curtea Constituțională respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.8 din O.G. nr.105/1999, excepție ridicată din oficiu de către Curtea de Apel Suceava, iar Decizia este definitivă și general obligatorie.

În motivarea sa, Curtea Constituțională precizează: „analizând textul de lege criticat (n.n. art.8 din O.G. nr.105/1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.189/2000) raportat la prevederile din Legea fundamentală și din instrumentele juridice internaționale pretins a fi încălcate, Curtea Constituțională constată următoarele: instituirea prin dispozițiile de lege criticate a unor categorii de persoane cărora nu li se aplică prevederile O.G. nr.105/1999, respectiv persoanele condamnate pentru infracțiuni contra păcii și omenirii, cele care înainte de 23 august 1944 au desfășurat o activitate fascistă în cadrul unei organizații sau mișcări de acest fel, precum și cele care în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989 au făcut parte din aparatul de represiune, securitate, miliție și din instanțele militare care au instrumentat și au judecat procese politice ale opozanților regimului comunist, nu contravine principiului constituțional al egalității în drepturi. În concordanță cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Curtea Constituțională a statuat în numeroase rânduri în deciziile sale în materie că principiul egalității în drepturi presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea, el nu exclude, ci, dimpotrivă presupune soluții diferite pentru situații diferite. În consecință, Curtea observă că, în cadrul competențelor sale, legiuitorul poate adopta reglementări prin care unele persoane să nu beneficieze de acordarea unor drepturi, ținând seama de situațiile diferite în care acesetea se află și fără ca astfel să se încalce principiul egalității în drepturi. În ceea ce privește susținerea potrivit căreia dispozițiile de lege criticate „sanționează o persoană persecutată din motive etnice pentru aspecte petrecute ulterior și fără legătură cu drepturile ce i se cuvin pentru persecuțiile suferite”, Curtea constată că aceasta nu se refera la o problema de constituționalitate, ci la o problemă care ține de domeniul interpretării și aplicării legii, care nu intră însă sub incidența controlului de constituționalitate, fiind de atributul exclusiv al instanței de judecată”.

Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când autoritățile statale induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

În acest sens, Colegiul Director se raportează la deciziile Curții Constituționale prin care s-a statuat că principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite în raport cu persoane care se află în situații diferite. (Decizia nr.256 din 17 iunie 1997, Decizia nr.154/2001, M.Of. nr.387/2001, CDH 2001, p.914-915) De asemenea atât în doctrina, cât și în jurisprudența constituțională s-a statuat în mod constant că principiul egalității în fața legii nu înseamnă uniformitate, ci presupune instituirea unui tratament egal în situații care nu sunt diferite. De aceea, nu sunt excluse, ci, dimpotrivă, sunt admise soluții legislative diferite pentru situații diferite. (Decizia nr.113/2001, M.Of. nr.317/2001, CDH 2001, p.757; Decizia nr.139/2001, M.Of. nr.330/2001, CDH 2001, p.851) Curtea Constituțională a reținut că instituirea unor reglementări juridice diferențiate în privința drepturilor și obligațiilor unor categorii de cetățeni care se află în situații diferite nu este contrară art.16 alin (1) din Constituție. (Decizia nr.294/2001, M.Of.nr.21/2002)

Având în vedere prevederile legale invocate, considerentele de fapt și de drept, petiția astfel cum este formulată față de actele și faptele care fac obiectul petiției, Colegiul Director ia act de Decizia nr.341 din 18 aprilie 2006 pronunțată de Curtea Constituțională cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.8 din Ordonanța Guvernului nr.105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, prin care Curtea Constituțională respinge excepția de neconstituționalitate a

dispozițiilor art.8 din O.G. nr.105/1999, constatând că acestea nu contravin principiului constituțional al egalității în drepturi, Decizie definitivă și general obligatorie.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 19¹, 19³, 19⁵ din Ordonanța nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 2 din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitate de voturi, a membrilor prezenți

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. faptele prezentate de petent nu contravin principiului egalității în drepturi și al non-discriminării;
2. clasarea dosarului;
3. se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte, potrivit art. 8 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr.27/2002 privind soluționarea petițiilor, aprobată și modificată prin Legea nr. 233/2002 (la adresa din Iasi, B-dul Stefan cel Mare, nr., bloc , Sc., apt.);
4. o copie a hotărârii se va transmite Casei Județene de Pensii Suceava

Prezentul act poate fi contestat în termen de 30 de zile de la data comunicării potrivit Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

COLEGIUL DIRECTOR

1. ASZTALOS CSABA FERENC

2. GERGELY DEZIDERIU

3. IONIȚĂ GHEORGHE

4. MACOVEANU CORINA NICOLETA

5. PANFILE ANAMARIA

6. TRUINEA PAULA ROXANA

Data redactării hotărârii
07.12.2006

